

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
dankih ob torkih, četrtek in
sobotah. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50
za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.—
za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnine je plačevati naprej na naročbe
brez priloge naročnine se uprava ne
ozira.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč.
izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglaš se računa po tarifu v petiti; za
naslove z debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, smrtinica in javne zahvale, do-
mači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase spre-
jema uredništvo ulica Molino pic-
colo št. 3, II. nadst. Naročnine in oglase
je plačevati lose Trst. Odpri reklama-
cije se prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Posl. Spinčić o odnošajih na naših poštah.

Govoril v zbornici poslancev dne 9. januarja 1897.
(Zvršetek.)

V območju poštne in brzojavne ravna-
telstva v Trstu je 814.000 Hrvatov in Slovencev,
294.000 Italijanov in 43.000 Nemcev. Ista prava,
katera imajo ti obojni poslednji, morali bi imeti
tudi prvi, in sicer to tembolj, ker jih je več po
številu.

Reklo se je, da je bil moj predlog presplo-
šen, niso ga razumeli. Ob dobri volji bi ga bili
lahko razumeli, tem bolj, ker sem ga pojasnjeval
v svojem govoru od 16. marca 1896. Moj predlog
teži za tem, da se na poslopu direkcije v Trstu
prireda ne le nemški in italijanski, ampak tudi
hrvatski ali slovenski napisi, da bi bilo označeno
že po napisih, katere narodnosti se nahajajo v
tem območju.

Nadalje naj bi se na vseh poštah uradih v
Trstu in sosedno tudi v Istri priredili v vseh treh
jezikih. Razglasi naj bi se izdajali tudi v hrvat-
skem in slovenskem jeziku, naredbenik naj bi iz-
hajal tudi v hrvatskem in slovenskem jeziku, in
dovoljeno bi morale biti tudi polaganje izpitov v
hrvatskem in slovenskem jeziku, s seboj za poštne
urade na deželi; slednjič bi morale biti do-
voljeno, da bi poštne uradi na deželi mogli dopi-
sovat v hrvatskem in slovenskem jeziku.

Nekaterim gospodom se dozdeva, da tegani
možno vsprejeti, toda to je povsem naravno in od-
govorja državnim temeljnim zakonom. Gospodom
na pošti v Trstu se dozdeva, da zanje na pošti
obstojita le nemški državni jezik in pa tisočletni
kulturni jezik italijanski, in niti sanja se jim ne
o državnem temeljnem zakonu, obstoječem že
trideset let.

Menim, da bi bilo v dolžnost viši upravi, da
nekoliko bolje pouči te ljudi, in sicer ne le gledé
na jezik, ampak tudi v drugih stvareh. Navedem
vam nekoliko stvari.

Omenjal sem že večkrat, da za poštne urade
na deželi posebno radi imenujejo take uradnike,
in sicer tudi v hrvatskih krajih, ki so zajedno tudi

najhuji agitatorji zoper Hrvate. Naj le tudi oni
izvršujejo svoje pravo, vendar naj bi pod avstrij-
skim orlom, in celó dvostrokim, ne postopali zoper
Hrvate v hrvatskih občinah, obrekovanjem, lažmi
in takim orožjem, kakor se je n. pr. v minolem
letu dogodilo v Lovranu. Zdi se, da niti ni bilo
prave preiskave, dasi je bilo, kakor je meniznano,
uloženih tožeb v tej stvari.

V zadnjem času se je zgodil tudi neki slu-
čaj, ki kaže mišljenje gospodov na direkciji v
Trstu. Neki mož je dobil neko pošto v Istri —
nočem je imenovati —, neka osoba, ki je celó v
Ljubljani nastopala zoper Slovence in ki je tam iz-
zivala škandalov. Ta osoba je dobila pošto v Istri,
tako, da so se prezrli starejši, sposobnejši in bolji
uradniki, in sicer erarično, lukrativno pošto, naj-
brže v zahvalo, ker je nastopila proti
Slovanom.

Postopanje gospodov na direkciji možno je
soditi tudi po nastopih okolnostih. Pred dvemi
ali tremi leti se je tu vsprejel predlog, da je v
Kaštelirju zasnovati pošto. Ustanovila se je tudi,
toda ne v Kaštelirju, ampak v Sv. Nedelji, kjer
niti prosili niso, kjer niti sanjali niso o kaki pošti.
Naj se reče, kar-koli se hoče, to se je zgodilo le
zato — ti dve vasi sti blizo jedna drugi —, ker
je Sv. Nedelja bolj italijanska po mišljenju, Ka-
štelir pa bolj hrvatski. Hoteli so imeti jeden po-
italijančevalni zavod več v onih krajih. Te stvari
najbrže niso znane visokemu ministerstvu, a uprav
zato naznanjam jih tu javno.

Ozirom na želje Italijanov se postopa dru-
gače, gospoda moja, tudi tedaj, ako te želje niso
opravičene. Dogodilo se je n. pr. nedavno temu,
da se je v Trstu anonimnim pismom javno zahte-
valo, da brzojavni urad na borzi bodi ob nedeljah
odprt tudi po 3. uri popoldne, in v čisto kratkem
času se je tudi zgodilo tako. In kaj se je poka-
zalo potem, gospoda moja? Da je neki gospod, ki
pozna slabosti gospodov na poštah, stavil
z nekim drugim, da stori tako direkcija. (Veselo.)
Zares, to je fakt, to se je zgodilo vlad stave po
javnem anonimnem pismu.

Notice o pošti in brzojavu se dajejo nemškim

in italijanskim časopisom, posebno pa italijanskim;
hrvatskim in slovenskim časopisom, izhajajočim v
Trstu, se pa nikdar ne dajejo te notice, da bi
tudi Hrvatje in Slovenci mogli zvedeti iz časopi-
sov, kaj se godi na pošti.

Ako prilika tako nanese, zatrjajo, da sploh ni
zadostno ljudij za konceptno službo in za poštno
in brzojavno službo. Jaz vem, da je ljudij, ki s
popolnimi izpiti čakajo po dve tri leta in ne mo-
rejo dobiti mesta, in sicer prav vrle moči toliko
med možskimi kolikor med ženskimi. Dozdeva se,
da na direkciji v Trstu vlada neko posebno mi-
šljenje do Slovanov, tako, da se v poslednji čas
začeli vsi bežati od direkcije.

Zdi se, da se jim že to šteje v zlo, ako go-
vore v svojem materinem jeziku le v zasebnem
občevanju. Ako kdo reče poštnemu ravnatelju ali
kateremu viših uradnikov, da je več hrvatsčini ali
slovenščini, potem ga zavrnejo, da tega ne potre-
bujemo. Na drugi strani pa pravi poštni ravnatelj,
da nima ljudij, vaščih teh dveh jezikov. To je
ravno, da jih noče imeti.

V zadnjem mesecu sem dobil iz Trsta mno-
žino pritožeb, in sicer o dogodkih, katerih ni tako
lahko povedati tu, in ki se v prvi vrsti tičejo
nekega izvestnega višega komisarja, in na drugi
strani oseb italijanske ali slovanske narodnosti.

Zato sem si zapisal nekatere teh dogodkov,
da ne bodem preobsežen in da ne izustim česa,
kar bi ne bilo pristojno. Dovoljenjem gospoda
predsednika prečitam te notice, kakor sem jih po-
vil v obliko vprašanj (čita):

V prvo: Ali je res, da se je odpustila neka
manipulantinja v Trstu iz uzrokov, katerih tu na-
vajati ne bi bilo umestno, da se je pa potem tr-
pela kakor ekspeditorica na poštnem uradu pri
Sv. Lovrencu del Pasenatico, in da je bila
istotako kmalo za tem prenotovana za službo v
Trstu?

Ali je znano visoki poštne upravi, da je tudi
poštne urad v sv. Lovrencu, kakor druge poštne
urade, pregledaval uprav isti viši komisar, radi
katerega se je odpustila omenjena manipulantinja
iz službe v Trstu?

brez luči, v tibi sobi, kjer je je pričakovala mati,
jej je plesala pred očmi jasna svetloba salonska.

„Ali je bilo lepo?... ali si se dobro zaba-
vala?“ je povpraševala gospa Chébeova tiho, od-
penjaje zapone na sijajnem kostumu drugo za drugo.

A Sidonija, premagana od upehanosti, je brez
odgovora stojé zaspala ter pričela sanjati lepe sa-
nje, ki so imele trajati vso njeno mladost in pro-
vzročevati jej mnogo solz.

Klara Fromontova je ostala pri besedi. Sido-
nija se je često igrala na lepem vrtu s peščenimi
stezami. Lepo izrezljane šaluzije in ptičnice z zla-
timi žicami je mogla motriti prav od blizu. Spo-
znava je vse ogle in kote prostrane tvornice, in
kadar so se igrali v tihoti nedeljskih popoldnevov,
se je mnogokrat skrila za tiskalnicami. Ob praz-
nikih je bilo tudi zanjo pogrnjeno pri otroški mizi.

Vse jo je ljubilo, ne da bi bila ona kedaj
komu pokazala posebno naklonjenost. Dokler jo je
obkroževala tista gizdavost in potratnost, se je
čutila srečno, dejal bi lepšo, a ko se je vrnila do-
mov ter je tvornico ugledala skozi motna stekla
vežnega okna, pojavilo se jej je v arcu nedoumno
hrepnenje, nepopisljiva jeza.

(Pride še.)

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

ROMAN.

15

— Francoski epikal Alphonse Daudet, preložil Al. B. —

Ko so šli potem po Delobellea, je popravila Déai-
rée gube na krilcu, uravnala trakove na čevljih
ter še slednjič, ne da bi odložila svojo iglo, po-
gledala svoje delo: tudi ona, ubogi, broma otrok,
se je čutila premagano od razburjajoče omotice,
vzbujane od te veselice, pri kateri ona ne bode
mogla biti. Slednjič je vstopil veliki mož. Sidonija
mu je morala ponoviti par lepih priklonov, katere
jo je učil, in pokazal jej je, kako naj hodi, kako
naj se drži ter se smehlja, odpiraje usta z rahlo,
okroglo odprtino, tako, da ima ravno mazinee pro-
stora v njej. Točnost, s katero se je otrok ravnal
po njegovih navodih, je bila res smešna.

„Ona ima komedijantsko kri v žilah!“... je
vskliknil stari igralec oduševljen ter ni umel, za-
kaj Frana, tega velikega bebca, jok sili...

Še čez jedno leto bi bil človek lahke vpra-
šal Sidonijo, kakšne cvetice so tisti srečni večer
krasila predsobe, kakšne barve je bilo pohištvo
in katera plesna melodija se je svirala, ko je ona

stopila v dvorano — tak globok utis je bilo osta-
vilo v njej užito veselje. Ničesar ni pozabila, niti
kostumov, ki so plesali okolu nje, niti otroškega
smejanja, niti tistih malih nožic, ki so se mešale
na gladkem parketu. Jedenkrat, ko je ravno se-
dela na robu velike, z rudečo svilo prevlečene sofe
ter prvič v svojem življenju s ponujane jej plošče
vzela čašo sorbeta, se je spomnila nenadoma tem-
nih stopnic, malega, neprijetnega stanovanja svojih
roditeljev, in njen dom se jej je zdel kakor dalj-
nja daljnja dežela, katero je ostavila za vedno.

Sicer pa se je slehernemu zdela mična: vsi
so jo občudovali in božali. Klara Fromontova, od
nog do glave s čipkami pokrita minijaturska kme-
tica iz Normandije, jo je predstavila svojemu bra-
trancu Georgesu, divnemu huzarju, ki se je na vsak
korak obrnil, da pogleda učinek svoje sabljine
torbice.

„Slušaj-li, Georges, ona je moja prijateljica...
Ob nedeljah se bode igrala z nami... Mama je
dovolila“.

In z naivno prisrčnostjo srečnega otroka je
objela Chébeovo hčerko iz vsega arca.

A vendar je morala zopet proč... Dolgo še,
na temni cesti, kjer je kocal sneg, na stopnicah

V drugo: ali je znano poštni upravi, da se je neka Carolina Calceari, n. meščana v Trstu, od-pustila, ker se je baje pri skontiranju našel pri-manjkljaj 10 gld. 35½ nvč. in da se ni vsprejela zopet vzlic opetovanim prošnjam, dasi je bilo znano, da ni bila izključena pogreška v skontir-ranju samem, kar je celo istega dne potrdil neki poštni uradnik?

V tretje: ali je res, da je Carolina Calceari žrtev omejenega višega komisarja, kakor več drugih oseb? In ako to ni res, zakaj ni poštna oblast silila na to, da bi se bilo nadalje preisko-valo o prijavah, došlih kazenskemu sodišču od istega in zoper istega komisarja in zakaj se stvar ni završila po pravem procesu, ampak se je polo-žila ad acta?

V četrto: ali je res, da neki poštni sluga imenom Gorlatto, ki je napravil hudih obtožeb zo-per tega višega komisarja samega, ne le ni bil kaznovan tako, kakor bi bil zahteval ta slučaj, ampak se mu je takoj istega dne, ko je potekel rok za rekurz na ministerstvo, potem ko se ga je na-govarjalo popred, naj čaka tega roka, kar dovo-lila trimesečna predplača njegove dnine in se ga je pustilo v Trstu, kjer se je ponašal kakor „pri-jatelj“ gospoda višega komisarja?

Ali meni viša poštna uprava, da je dotični viši komisar le iz krščanske ljubezni tako postopal nasproti Gorlattu, istemu Gorlattu, ki je pisal po-pred, da se hoče usmrtiti radi šikan gospoda vi-šega komisarja?

V peto: ali je znano najvišji poštni oblasti, da so se že pred leti oglašale javne pritožbe zo-per istega višega komisarja radi postopanja nje-govega nasproti slovanskim strankam in njih je-ziku? O tem si dovoljujem opozoriti visoko poštno upravo na uloge, ki so se jej predložile v zadnjih treh letih od žaljenih oseb in ki navajajo veliko število posamičnih dejstev, ki morajo dovesti do temeljite preiskave, in, ako se pokažejo resnične, do isto tako temeljitega ozdravljenja odnošajev na poštne ravnanjstvom v Trstu. (Tako je!)

Krasno poslopje v Trstu je zares prenovi in prelepo za to, da bi postalo Avgijev hlev. (Čujte! Čujte! — Poslanec Menger: Kako se zove viši komisar? — Poslanec grof Coronini: V Trstu in v Primorski ne treba povpraševati še le! — Tako je!)

Imena nisem imenoval, toda vsi gospodje okolo mene so že vsklikali to ime.

Ob zaključku bi nujno priporočil poštai upravi, da bi jemala v ozir poštne odnošaje v Istri, sosebno tudi one, katere sem priporočal v resolu-cijskem predlogu minolega leta, gledé Žminja in Kastva, in gledé osnove poštne urada v Zametu, ter da bi nadalje povišala aktivitetne doklade uradnikom in slugom na pošti v Opatiji. (Prav res! In Dobro!)

Jaz torej nisem sovražnik poštne uprave, ampak, nasprotno, želim, da bi jim prav dobro šlo in da dobe svoje pravo, da pa tudi oni postopajo dobro.

Opatija je, kakor znano, svetovno slavno zdravilišče in zabavišče in uradniki in slugi imajo prav veliko posla, isti so pa se svojo aktivitetno doklado vendar le v četrtem, torej zadnjem raz-redu. Prosim torej, da se isti uvrste, ne v tretji, ampak kar v drugi razred aktivitetne doklade, v katerem so v vsej Primorski le poštne uradniki in slugi Trsta.

Zagotavljam, da so stanovanja in hrana v Opatiji še veliko dražja nego v Trstu. Sluge do-bivajo n. pr. tam 80 do 100 gld. aktivitetne do-klade, plačevati pa morajo za jedne sobice in ku-hinjo najmanj 150 gld. (Čujte!) Bilo bi torej prav in pravič o, ako bi se tu, kakor v drugih sličnih krajih, — povišala aktivitetna doklada uradnikov in slug.

Konečno bi prosil, da bi se ne dogajale take stvari, kakor kažeta dva izgleda iz zadnjega časa, katera hočem navesti.

Tu imam jasen naslov za Opatijo. List, ki je bil notri, pa je šel najprvo v Opatijo, in potem še le je došel v Opatijo. Drugi slučaj zadeva neko brzojavko.

Jaz sem že večkrat brzojavil od tu v Opa-tijo ali v Volosko in tudi iz Opatije in Voloske so mi dehajale semkaj brzojavke, pisane povsem pravilno. Brzojavko pa, ki jo imam ta, je omenjeni poštni urad v Voloski, kjer žive izključno Hrvatje,

poslal v uradu, kjer žive sami Hrvatje, v Punat na otoku Krka, toda vsebina iste je popolnoma nerazumljiva. (Čujte! Čujte!) To je brzojavka št. 23 in se glasi (čita):

Kamo izlet Kosljun sriedu ili cetorak po-poldne 60 do 80 nasih izposluj privodu u rataru svrbi juzinu obznani Nasin liedi pismo*.

To se sploh komaj čita, a tega ni možno razumeti. Prosil bi torej visoko upravo, da na bi se več dogajale take stvari. S tem zaključujem. (Živa pohvala.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 20. januarja 1897.

Državni zbor. Consumatum est — dovr-šeno je. Včeraj je zbornica poslancev dovršila razpravo o vsem proračunu in je vsprejela v dru-gem čitanju zakon o investacijah in finančni zakon. S tem je dovršila še zadnjo veliko nalogo, ki jej je bila prisojena pred smrtjo. Predložiti se jej utegnejo še katere manje stvari in potem se razide za vedno. In dobro je tako. Razmere v tej zbor-nici so se že zmedle tako, da v tej zmešnjavi ni bilo več videti parlamentarnega načela in je bilo vse to pehanje le v zasmeh parlamentarnemu življenju. Le pohvaliti moramo vlado, da je po možnosti skrajšala življenja nit tega parlamenta. Hvaležni pa jej bi bili še bolj, ako bi hotela privoščiti tej zbornici, da bi mogla zares liberalnim činom za-tisniti svoje trudne oči — z odpravo sponse, ki ne dopušča pravega razvoja javnega menenja z od-pravo časniškega kolika!

V včerajšnji seji je poslanec Nabergoj interpeloval, ker se na južnem kolodvoru v Trstu in na nekaterih drugih postajah Primorske le v nemškem in italijanskem jeziku naznanja odbod vlakov.

Katoliški centrum? Beseda postane ven-dar dejanje: v našem parlamentu pride vendar le do posebne katoliške skupine. Poslanci iz nemškega konservativnega tabora, njim na čelu v prvi vrsti pos. Ebenhoch, dajejo nam razumeti že dlje časa, da se bliža svojemu koncu dosedanje razvrščenje konservativcev in zadnja „Reichswehr“ — glasilo grofa Badenija, kakor trde dobro poučeni krogi — že preludira razpadu Hohenwartovega kluba in zasnutju katoliškega centra. Samo o tem še ni na jasnem, da-li objame ta nova bodoča skupina vse konservativce brez razlike narodnosti, ali pa le nemške konservativce. Rečeno glasilo meni pa vendar, da za sedaj se združijo le nemški konser-vativci. Tudi mi menimo tako. Saj so nemški kon-servativci se svojim postopanjem o celjskem vpraš-anju poučili vsakogar, da se hočejo nekoliko bli-žati nacionalni ideji nemški. S tem pa so slovan-skim konservativcem naravnost zaprli pot do svo-jega bodočega kluba. To bi bilo vendar malo čudno, da bi se naši konservativci, z vstopom v tesno zvezo z nemškimi tovariši, še bolj oddaljili od narodne ideje v istem hipu, ko so nemški kon-servativci izjavili na ostentativen način, da so ho-čejo bližati tej ideji! Tega ne morejo storiti naši konservativci, ako imajo le še iskrico ljubezni do svoje narodnosti. Tako je bilo naše stališče od nekdaj in danes smo uverjeni bolj nego kedaj po-prej, da je to stališče pravo. In ako bi hotela naša katoliškonarodna stranka postopati nasprotno temu stališču, potem bi jej morali reči, da je bila druga polovica nje naslova le naslov neodpustni komediji.

S tem predmetom se je bavila te dni tudi „Politika“ in v naše zadoščenje se izvajanja tega lista povsem strinjajo z našimi nazori. Tudi praški staročeski list dokazuje, da slovanski conserva-tivci ne morejo vstopiti v jedinstven klub z nem-škimi konservativci, dokazuje, da je v nas nemo-goč centrum, ki bi obsejal vse konservativce. Nemškim konservativcem je lahko, ker njih na-rodnost je zagotovljena na vse strani, dočim mi Slovani še visimo v zraku se svojo narodno ekzi-stencijo. Toda tudi s katoliškega stališča ni sile slo-venskim konservativcem, da bi se družili z nemškimi konservativci v jeden klub. Gospoda se sklicujejo na analogijo v Nemčiji. To ne velja. Nemčija je po večini protestanska, tam je bil mogoč takozvani kulturni boj, naperjen proti katolikom. Ta boj je bil toli silen, da je bila dolžnost vsem katolikom, postaviti se kompaktno v bran. Take potrebe pri nas ni in videti bi hoteli onega, ki bi hotel trditi, da ni velikanske razlike med našimi odnošaji in nemškimi gledé na položnje katoliške stvari. V

nas imamo vladarsko hišo eminentno katoliško, v nas sta katoliška skoro vse plemstva in vsa bi-rakracija gori do ministrov, v nas velja katolicizem kakor državna vera. V nas torej ne more priti katolicizem v toliko nevarnost kakor v protestan-ski Nemčiji. V kolikor pa treba obrambe zoper oni liberalizem, ki je identičen z zanikanjem ver-skega čustvovanja, se lahko družijo konservativci vseh narodnosti od slučaja do slučaja, ne da bi se spajali v jeden jedinstven klub. V nas pred-stavlja katolicizem toliko etično in moralno silo, da bode vsikdar, v trenutku, lahko združeval kon-servativce v skupen odpor zoper napade od katere koli strani. Drugače je z vprašanjem ohranitve naše narodnosti. Da ne bomo govorili na dolgo, izjavljamo na kratko: borba za našo narodnost je težavna, ker nimamo moralne opore nikjer, razen v nas samih, in je stara tradicija proti nam! V tej borbi pa res treba neizogibno koncentracije vseh sil.

In kakor vse kaže — morda se motimo, ali vse kaže tako — nemški konservativci sami ne mislijo za sedaj na osnutje splošnega kat. centra, ki bi obsejal tudi slovanske konservativce, ampak hočejo biti med seboj, hočejo biti Nemci. Posl. Ebenhoch postopa že dlje časa v tem zmislu, postopanje nemških konservativcev v deželnem zboru štirskem tudi sili do take sodbje, a postop-anje ogromne večine nemških konservativcev o celjskem vprašanju priča, da so i oni sklenili svoj pakt z narodno idejo nemško. In mi jim ne šte-jemo toliko v zlo tega, kaj čemo, duh časa je tak. A ne izogne se pogubi oni, ki ne ume računati z duhom časa. Nočemo trditi, da nemški conserva-tivci ne bi radi vsprejeti v svojo sredo svojih slo-vanskih tovarišev, toda le ti bi morali pustiti svoj narodni čut — pred vratmi. To je vendar jasno, da v skupini, sestojiči na narodni podlagi nemški, ni možno delovati za narodno idejo slovansko. Mi smo hvaležni nemškim konservativcem, da so jeli nastopati odprtim vizirjem, in da so dali prilike slovanskim konservativcem, da morajo le ti soditi stvari kakor so in da so lahko že sedaj došli do uverjenja, da združenje v jeden jedinstveni klub z nemškimi tovariši bi bilo mogoče le za jedno o-gromno ceno: odpoved vsakemu vspelnemu delu za svojo slovansko narodnost!

Ali bodo hoteli naši konservativci poplačati tako ceno?! Nočemo jih žaliti z izražanjem take bojazni, ampak udajamo se trdni veri, da naši slo-venski konservativci se svojimi sklepi na shodi v Ljubljani dne 28. t. m. nastopijo pot, na katero jim kaže prst nemških konservativcev samih, postavivši se na narodno stališče nemško, na ono pot, po kateri bodo mogli čuvati svoja verska načela brez škode za narodno načelo slovansko. — Kdor pozna naše Spinčiče, Laginje, Biankinije in Nabergeje, ta je uverjen, da v sodelovanju z njimi bode prav lahko združiti konservativno idejo z narodnim delom. Ta možnost pa je najbolji argument za — jedinstveni jugoslovanski klub!

Izvoliter dra. Podlipnega županom praškim je že potrdil presveti cesar.

Občinski zastop v Gradcu in pa Bis-marekovo slavje. Občinski zastop v Gradcu je bil sklenil, da župan mesta Gradca zastopa mesto na teh slavnostih in da je v spomin na to slavje vsaditi pred občinsko palačo „Bismarkov hrast“. Ta sklep pa je uničilo namestništvo. Zoper ta na-mestništveni odlok se je mestni zastop pritožil na upravno sodišče na Dunaju. Le-to pa je dvignilo zabrano, utemeljuje svojo razsodbo s tem, da „v omenjenem sklepu mestnega zastopa ni nika-koršne nezakonitosti“. Ako je stvar ve-likonemška demonstracija, naj le bo, samo da ni „nezakonita“. Graški župan se sicer ne udeleži Bismarkovih slavnostij, ker so iste že minole, toda „Bismarkov hrast“ se usadi vendar. In to drevo bode raslo in zelenelo v avstrijskem Gradcu v proslavo moža, ki je na nečuden način varal avstrijsko lojalnost. Ali ne šutiljo mestni očetje v Gradcu, kako grozno odložen je njihov čin, ozirom na ona glasovita razkritja Bismarkova? Ali kaj govorimo! Res čudaki smo, ki ne vemo še, da pangermanska ideja ne pozna ozirov. Oni, Veliko-nemci, sode svoje hraste, mi Slovenci pa imame tudi takih ljudi, katerim je še naša mehka lipa — pretrda!

Pastirsk list o narodnosti. Iz Berlina 19.: Nadškof v Poznańskem, Stadlevski, izdal je

svoji podrejeni duhovščini pastirski list, v katerem pozivlja duhovnike, da naj ljubijo svoj jezik, toda zajedno da naj spoštujejo druge narodnosti. Pastirski list naglašja še posebno, da naj nihče ne goji nekristijanske misli, da so molitve v jednom jeziku Bogu milejše, nego v drugem. Pred Bogom so vsi jeziki jednaki.

Zagrebski vseučiliščniki knezu Nikoli. Povodom jubileja dinastije črnogorske odpravili so zagrebski vseučiliščniki ta-le brzojavni pozdrav knezu Nikoli: „Zjedinjena hrvatska in srbaka akademiska mladež pridružuje se molitvam, ki jih povodom današnjega narodnega slavlja Srb in Hrvat pošiljeta Bogu za življenje Vaše Visokosti, za napredek in velikost junaške Črne Gore!“ — Istega dne je došel ta-le brzojavni odgovor: „Čestitke zjedinjenih mladih bratov hrvatskih in srbških o našem narodno-dinastičnem slavlju je moj Gospodar vsprejel najprijazneje ter izjavlja svojo zahvalo. Vojvoda Simo Popović“.

Slabe vesti iz Eritreje. Iz Rima javljajo včerajšnjega dne: Kasala je sicer še v rokah Italijanov, toda, kakor že rečeno, utrdba je odrezana od Agordata, kajti čete dervišav dospele so do Bibare. Bati se je sleherni trenotek, da napadejo Kasalo. Tam je nakopičenega mnogo živeža in streljiva. — Poveljnik dervišev, emir Ahmed Fabril, je že svojim štabom v Amidebu.

„Tribuni“ javljajo iz Masave: General Viganó je došel v Keren ter prevzel poveljstvo aktivnega voja. Te čete sestojijo iz planinskih lovcev, strelcev in pa iz jedne stotnije afrikanških lovcev. Derviši so si postavili svoje šotore pri Mogolu in, kakor vse kaže, ne mislijo se ganiti z lepa od tam. Italijanske čete so združene na črti Keren - Agordat. — Ljudstvo živahno komentuje službeno brzojavko, ki trdi, da doslej ni nikakoršne nevarnosti na južni meji Eritreje. Kajti jasno je, da je general Viganó v velikih skrbih in se boji, da ga utegneje preseči tudi abesinski ras iz Tigreja.

Različne vesti.

Osebnosti. C. kr. namestnik Rinaldini se je odpeljal na Dunaj, kjer se bode mudil par dni.

Nj. preuzv., knezonadškof gorški dr. Zorn se je vrnil v Gorico.

Popravek. V govor posl. Spincića v zadnjem izdanju, na drugi strani, v prvem odstavku prve kolone se je urinila tiskovna pomota. Mesto 184.000 Slovencev in Hrvatov v Primorski in Kranjski mora stati 814 000.

„Il Piccolo“ o shodu na Trebčah. Negativno resničnost in zavijanje pokazalo je magistratove urobilo zopet v svojem poročilu o shodu, ki ga je priredilo polit. društvo minolo nedeljo v Trebčah. Neobičajno drznim celom piše ta list: „Slovenski shodi si sledi drug drugemu ter so si podobni. Danes, v nedeljo, priredili so ga običajni agitatorji v Trebčah. Udeležilo se ga je 54 oseb (!), od katerih je bilo samo 21 volilcev, ostali pa fantalini od 16 do 20 let, kateri siromaki niti ne znajo, da z glasovanjem za ločitev okolice od mesta — tudi če bi bila mogoča, kar pa ni, — se obzvojajo na bedo, ki jo izgovarjajo za svojo deželo.“

Veseli me, da Vam morem poudariti resnici na čast (!), da se Trebenjci niso udeležili shoda. Kmetje so se zbrali pri poslopju, v katerem naj bi se obrataval shod ter gledali one, ki so prihajali na zborovanje, vslikajše jim tu pa tam kako ironično besedo. Ko pa je pričelo zborovanje, zbralo se je mnogo mladeničev Trebenjskih pod okni sobane, v kateri je bilo zborovanje, kjer so zapeli par tržaških narodnih pesmi v veliko ogorčenje zborovalcev, ki so morda baš sklepali ubijalsko resolucijo, da se ima okolica ločiti od mesta. (Ali so take laži v čast njih „kulture“? Stavec.) Stvar je bila tolikanj resnoba, da je c. kr. komisar, ki je bil došel na shod, poslal orožnike, da so razgnali in oddaljili pevce, in s tem preprečili morebitni spopad.

Vidite torej, da okolica ni tako zla, kakor žele kazati agitacije onih gospodov „avvocatin“ in pa razduhovljenih duhovnikov. V temelju gre le za par zasleplencev, ki so jih naščuvali proti mestu z Bog zna kakšnimi obljubami dobička; toda večina okoličanov je dobra. A treba skušati vzgajati to ugodno razpoloženje okoličanov. Doslej se je pustilo po okolici slovenskim agitatorjem delati, kar so hoteli. Zakaj ne bi se govorilo tem ubogim

kmetom kakor prijatelji, pajašnji jim, da morejo kaj dobiti jedino le od mesta in ako ostanejo prijatelji z meščani, vsega, kar jim treba: cest, vođe, zdravnikov, šol, razsvetljave in na stotine drugih malih in velikih stvari. Med tem pa je reakcija v Trebčah na vsak način dobro znamenje zoper agitatorje. Bilo bi delo usmiljenja izkoristiti to okolnost v blagor okolice in mesta zajedno“.

Mi beležimo najprvo to pripoznanje „Picc.“, da so najeti zasleplenci hoteli izzvati spopad, da so došli izzivat pod okno dvorane, v kateri se je vršilo zborovanje. Konstatujemo nadalje, da „Piccolo“ sam si ne upa reči niti besedice, po katero bi se utegnili soditi, da je naša stranka zagrešila ni najmanj nepravilnost. To treba da si zapomnimo v boljše razumevanje: kdo se poslužuje zakonitih sredstev in kdo hujska na tem ozemlju tržaškem.

Odbor „Slovenske čitalnice“ javlja p. n. članom, da dosežanje pisne vaje se ne bodo več vršile vsled pičlega obiska.

Pevsko društvo „Skala“ v sv. Križu priredi v nedeljo dne 24. t. m. veselico z jako razsežnim in lepim programom, katerega smo priobčili v poslednjem izdanju. Ta dan vršila se bode torej v Sv. Križu dvojna narodna slavnost; namreč shod društva „Edinost“ in pozneje narodna veselica. S tem shodom zaključijo politično društvo „Edinost“ svoja zborovanja po okolici in kakor je slišati iz Sv. Križa, gotovo bode ta shod eden najzanimivejših in najbolj obiskovanih. Križani se pripravljajo za ta shod in avertirani smo, da častno rešijo svojo nalogo! Uverjeni smo tudi, da ta shod obrodi dobrega in zdravega sadu. Lahko rečemo, da so Križani v zadnjem času postali narodnjaki prve vrste, osobito tamošnji mladeniči. Ponosom lahko nastopajo!

Upisalo se je v zadnjem času veliko udov v „Sokola“ in kakor čujemo, mislijo celo ustanoviti nekako podružnico „Tržaškega Sokola“. Dotični mladeniči napravijo si tudi sokolsko obleko in potem, združeni s tržaškimi Sokoli, bodo nastopali v svobodnih vajah. Tudi godba križka postane uprav narodna godba, čujemo, da si omisli sokolsko opravilo.

Le tako naprej! Viti Križani, in v kratkem iztrebite tisto malo hujke, ki se še nahaja med vami!

Da se pa slavnosti prihodnje nedelje izvrše sijajno, priporočamo meščanom in vsem drugim okoličanom, naj pridejo v velikem številu v sv. Križ. Na svidenje torej, prihodnjo nedeljo!

Vabilo na prvi koncert, ki ga priredi novoustanovljeni tamburaški klub „Ilirska Vila“ s sodelovanjem domačega pevskega zbora pod vodstvom kapelnika in skladatelja Vilj. G. Broža iz Sušaka v nedeljo dne 24. januarja 1897 v prostorih Jelovšekove gostilne v Il. Bistrici. K obilni vdeležbi vabi najljubneje

Odbor.

Iz Ricmanj nam pišejo dne 17. prosinca 1897.: Bralno in pevsko društvo „Slavec“ je zborovalo v nedeljo dne 10. t. m. v najlepšem redu. Zborovanja se je udeležila ogromna večina udov. Dasi je društvo mlado, pokazalo je, da želi in stremi po napredku. Najbolji dokaz temu je, da šteje društvo 88 udov. Ako primerjamo število udov z malo ricmanjsko srenjo, čuditi se meramo lepemu številu, na kar smete biti ponosni, dragi Ricmanjci! Pri volitvi je bil izvoljen za bodoče leto skoro ves stari odbor, predsednikom pa g. Josip Valentič. Želimo, da bi novi odbor dosegel vse, kar se more zahtevati od vztrajno-naprednega društva. Toda, da se vse to doseže, nimajo niti drugi udje držati križem rok. Treba je, da se poplača stari dolg, da se mesečina redno plačuje, da se pevske vaje redno obiskujejo ter da se pridno čita — posebno sedaj v dolgih zimskih večerih.

Po volitvah je bila lepa društvena zabava. Pri kozarcu dobre kapljice prepevalo se je, govorilo in napivalo, da so bili vsi navzoči židane volje ter da se je z navdušenjem pozdravila nakana g. predsednika glede uvedenja predavanj, ki bi se imele vršiti v bodoče v izobrazbo društvenikov.

Novi odbor se je precej sešel ter naročil za tekoče leto nastopne časopise in knjige: „Edinost“, „Slovenski list“, „Primorski list“ (dar domačega g. duhovnika), „Dom in svet“, „Brivec“, „Kmetovalec“ (dar domačega g. učitelja), knjige „Družba sv. Mohorja“ in „Slovenske matice“. Odbor je tudi preskrbel društveno sobo, ki se pripravi in olepša čim prej ko dovoli vreme ter je sklenil, da

se že v tem predpustu priredi veselica in sicer dne 21. svečana. Na zdar!

Razprava proti morilcema Ostromanu. V Gradcu je pričela v torek poročna razprava zoper bivšega občinskega stražarja v Malem Lošnju, Josipu Radosloviča, obtoženega umora. Kakor znano, je ta stražar dne 2. avgusta min. l. z njegovo sabljo prebodel prsa mladeniču Josipu Ostromanu, ker je le-ta prepeval hrvatsko pesem. Državni pravdnik toži Radosloviča, kakor ročeno, zaradi umora, a razširil je obtožbo zaradi sokrivnje na drugega stražarja, Ivana Skopinica. Priče zaslišujejo s pomočjo tolmača.

Glasom brzojavke, došle nam včeraj predpoludne, je dobil Radoslovič dve leti težke ječe, Skopinica pa le tri dni.

Lloydov parnik „Imperator“ se je vrnil iz Bombaya v Trst. Na parniku je bilo vse zdravo. Ministerstvo je ukazalo brzojavnim potom, da je parnik do daljše naredbe staviti v lazaret pri sv. Jarnežu, da se gotovo izogne morebitnemu okuženju.

Lopovstvo v Budimpešti. Noč minole nedelje je bila pravi „blagoslov“ za policijo Budimpeštansko. Priredila je namreč veliko gonjo in preiskavo po sumljivih lokalih in prenočiščih najnižje vrste. Prijeli so nič manj nego 869 sumljivih in brezposelnih oseb obojega spola. Iz tega mora človek soditi, kakšna nesigurnost mora vladati v Budimpešti. Toda, dasi so polovili toliko postopačev, ostali so glavni lopovi vendar še svobodni, kajti isto noč dogodile so se v mestu tri nasilne tatvine.

Šaljivi „Brivec“ je izšel danes v 2. številki. Gradiva prinaša raznovrstnega, smešnega in resnega gradiva, kakor tudi prav krasne podobe.

Žena umorila orožnika. V češkem selu Dobravoda je hotel orožnik Václav Bakac aretovati nekega sumljivega postopača in žensko, i je bila žnjim. Ko je uklepal moža, je žena strgala bodalo z orožnikove puške ter je porinila orožniku v vrat. Smrtno ranjeni orožnik se je zgrudil takoj, a žena mu je iztrgala bodalo iz rane in mu je porinila v trebuh. Na to je par pobegnil. Ko so našli umirajočega orožnika, mogel je siromak še opisati svoja napadalca. Sodi se, da je bila dotična ženska v žensko obleko preoblečena možki.

Hudodelec vsled bēde. V okolici Djakova prišli so delavca Josipa Ada Dekatisa iz Fužin, okraj Delnice, ker je bil navlašč užgal tri velike kupe slame. Dekatis je potoval iz Vinkovc v Djakovo. Lačen je bil tako, da ni mogel dalje. Opaživši omenjene velike kupe slame, iztrgal je iz jednega nekaj slame in to jo zažgal na strani, hoté ogreti se nekoliko. V tem mu je došla misel, kako mora siromak trpeti v tem nepovoljnem vremenu in nikjer ne more zaslužiti ničesar. Bolje da bi bilo v zaporu, kjer vsaj ne bi stradal. Komaj mu je šinila ta misel v glavo, vzel je nekoliko goreče slame, se splazil do kopice in užgal vse tri. Slama je bila zavarovana pri družbi „Assicurazioni Generali“ v Trstu.

Drzni sleparji. Iz Belovara poročajo: Želja po izselitvi širi se liki kužna bolezen. Kmetje v okolici Belovara slepo verujejo sleparskim obljubam drznih agentov. Kakó in s kakšnimi sredstvi umejo ti sleparji spregovoriti nevedne kmete, kaže jasno naslednji slučaj: Neki kmet je trdil in se rotil v gostilni, da se morajo vsi hrvatski kmetje izseliti v Brazilijo, ker je tako ukazal — cesarjevič Rudolf. (!) Kmetje v okolici Belovarja so res trdno prepričani, da cesarjevič Rudolf ni umrl, ampak da so ga prognali v Brazilijo, ker je preveč ljubil hrvatski narod. Sedaj pa da pozivlja ljubljene hrvatske kmete k sebi, da jih osreči, da jim podari zemljišča itd. In to bajko so vcepili sleparski agentje kmetom tako trdno v glavo, da jim njih prepričanja ne vzame ne pametno razlaganje, ne opomini na bēdo, ki jih čaka v Braziliji. Po sili dvé v svojo pogubo.

V poštni urad Nyir-Bogatu na Ogerskem so ulomili razbojniki. Poštarija, ki je spal v uradu v svoji postelji, so pretepli tako, da je pal siromak v nezavest. Lopovi so ukradli poštarju 450 gld. njegovega privatnega denarja, eraričnega pa so našli in odnesli samo 15 gld.

Dobro naložen novoletni dar. Iz Florence javljajo, da je glavni dobitek srečk „Rlečega križa“ v znesku 200.000 lir dobil trgovski pomočnik Cesare Nacia. Dotično srečko si je bil kupil za denar, ki ga je dobil v dar za novo leto.

Kakó živi sultan? O privatnem življenju turškega cesarja poroča neki Turk — kakor se zdi, je isti jako dobro poučen — v poslednji številki „Contemporary Review“ nekoliko jako zanimivih podrobnosti. Evo tu nekoliko istih: Abdul Hamid ima v svoji palači Yildiz, v svojem haremu in po razni graditvi, ki so raztreseni v parku, najmanj 50 pisarniških kabinetov. Nihče ne zna, kje misli prebiti dan ali večer. Večkrat zapušča poslopje pri uhođu od zadaj, v tem ko misli straža pri glavnem uhođu, da je sultan še v dotičnem poslopju. Toda naj se mudi kjerkoli hoče, straže pazijo nanj dan in noč. Med glavnim uhođom vsake palače in onimi prostori, ki so določeni sultanu za stanovanje, je 5 vrat. Pri vsakih vratah stoji albanskega telesna straža; nihče ne sme ustopiti, ako ga ne spremlja komornik ali sultanov pomočnik. In pa še te osebe morajo imeti posebno dovoljenje, da dovedejo dotičnika pred sultana. — Živa duša ne zna v naprej, kje prenoči sultan. Kajti on ima preko 50 spalnic in v vsaki spalnici svojo posteljo. Vsaka spalnica ima železna vrata, ki so zaprta z jako umetno mehanično kjučavnico. In pa, ako vse to ne bi bilo dovoljno v varnost dragocenega življenja sultanovega, ležita dva velika psa vedno pred vratmi one sobe, v kateri misli sultan prenočiti. Sultan zna, da se more mirneje zanašati na ta dva čuvaja, nego pa na svoje straže.

Mednarodna zdravstvena konferenca zoper kugo. Rimski listi javljajo, da so razven Angleske vse ostale države pristale na udeležitev na mednarodni konferenci zoper kugo. In baš Angleški, ki je v najtesnejši dotiki z Indijo, bila naj bi sveta dolžnost, ukreniti zoper kugo najstrožih naredeb, drugim državam v vzgled in posnemamanje!

Koledar. Danes (21.): Neža, devica, mučenica; Majnard, opat. — Jutri (22.): Vinko (Vincencij), mučenec — Polna luna. — Solnce izide ob 7. uri 41 min., zatoni ob 4. uri 44 min. — Toplota včeraj: ob 7 uri zjutraj 4.5 stop., ob 2. pop. 7. stop. C.

Odgovor na „odgovor“.

III.
(Dalje.)

Razširimo ta primer iz izvirnika, iz biline „Ilija Muromec“ (štih 605 in dalje): Bilisj, dralisj denj do večera, s večera bjutsja do polnoči, s polnoči bjutsja do bela sveta: mahnet Ilejko ručkoj pravoju, poskoljzitu Ilejki nožka levaja, pal Ilija na syru zemlju. Sel nahvaljščina na belj grudi, vynimal činžališče bulatnoje bočet isporotj grudi belyja, bočet razkrytj oči jasnyja“.

Tu vidite, da se menjajo: perfekti „dovršni sedanjiki“ in nedovršni sedanjiki — vsi oni so „gnomski aoristi“, ne pa „dovršni sedanjiki“ sami.

Kak poseben poklic ima torej „dovršni sedanjik“? No porečete mi: ne, ti nam dokaži, da je „dovršni sedanjik“ ne sedanjik, a pravi bodočnik!

Izvolite, dokazem!

Iz „Knjazj Mihajlo Szopin-Sušjskij“ (štih 10): U togóto knjazja Vorotynskago kak budet i počestnoj stol, tuto bylo mnogo knjazéj i bojar i zvanyh gostéj: budet pir vo poly-piré, knjazaneckoj stol v polu-stolé, kak pjanenjski tut rashvastalisj: silnyj hvastajet siloju, bogatyj hvastajet bogatestvom“.

Ali je budet „dovršni sedanjik“. To je menda vendar pravi bodočnik, ka-li?

Iz „Vasij Buslajev“ (štih 243): budyt oni v Jerdané reké, brosalj jakori krepkije.

V „Volh Vseslavjevič“ (štih 40): A i budet Volh vo dvenadcatj let, stal sebé Volh družinu pribirat“. V tej „bilin“ sploh rabljeno je „budet“ vselej, kadar se govori o vzrastu Volha: a budet Volhu polčasa... a i budet Volh semi (7) godov... posadila jeho už (mati) peróm pisatj.

Takih primerov, kjer je budet, budut rabljeno namesto „byl, byli“, najdete kolikor hočete: izdanje ruskih „bilin“ stoji mnogo manj, nego Miklošičeva sintaksa.

Tako prihajamo do neoprovržnega fakta, da v ruskem jeziku onih sivih časov, ko so po ruskoj zemlji hodili „bogatyri“ kakor Ilija Muromec, Vasilij Buslajev i drugi, za menjavala sta sedanjik in bodočnik perfekt, ali, da govorimo termini vis. o. Stanislava: perfekt se je izražal jednako često in v enakih slučajih nedovršnim in

dovršnim sedanjikom. No ker je gori pokazano „budet, budut“ pač pravi bodočnik, smemo pač zaključati, da uprav tako so pravi bodočniki „mahnet, poskoljzitu, obernetaja (jasnym sonolom) i. t. d. Tudi v novem jeziku imamo slučaje, kjer bodočnik izraža sedanjik, posebno v takih stavkih, kjer se izraža navađa ali hipoma nastopivše dejanje. Npr. v Puškinu: „On znak podast (poda) i vsé (vsi) hlopočut... on zasmejet-sja — vsé hohočut“. No tako službo more izpolnjevati tudi bomkani bodočnik, t. j. bodočnik nedovršnikov, n. pr. „Ti toljko zagovori ob etom, i on tebe (tebi) budet razskazyvatj tri časa, kak vsé bylo“, t. j. „Ti samo začni govoriti o tem, pa ti bode pripovedoval tri ure, kako je vse to bilo, t. j. vselej kadar začneš govoriti, pripoveduje ti. Ako je „budet razskazyvatj“ bodočnik, to kaj drugega more biti: „on tebe razskažet?“ Seveda, tudi bodočnik, le da drugega trpeža. Ali se v slovenščini ne sliši take stavek: „Kaj se boš hvalil!“ ali: „Kaj mi boš neki to pravil!“ „Kaj boš jokal!“ Ali v vseh teh stavkih bodočnik ne stoji namestu sedanjika? To je tako-rekši nekak „futurum consuetudinis“, kateri stoji v smislu sedanjika v ruščini. O slovenščini sodbo prepuščamo drugim.

V starej ruščini, kakor tudi v prestonarodnej sedanjej, perfekt pomenja službo, ki mu jo okazuje sedanjik v izvestnih slučajih in sam stopa zato na njega mesto. Mužik i sedaj n. pr. govori: „Do toj rakiti mojá zemljá, a za rakitoj pošlá užé sosedskaja“, ali: „Do toj rakiti idét (idjót) moja zemljá, a za rakitoj idét (ali pa pojdet) užé sosedskaja — pošlá, idét in pojdet (pojde) — vse to ima smisel sedanjika.

V starej listini čitamo opisovanje tečenja reke Desné, pritoka Dnepra: A reká Desná poteklá k Roslavlju... povorotila na vostok... tekla 100 verst do Brjanska“ itd. No ona i zdaj, v 1896. letu točno tako teče.

V „vjezd patrijarha Filareto v Moskvu“ čitamo (stih 21.): „Zdorov byl (zdrav bodi) gosudarj moj baguško“ (In dalje takoj: A kak budut (= ko so bili) oni v kamenoj Moskvé, ne pošli (niso šli) v horomy v carskije“...)

Neuljudno „pošli“ (marš!) je tudi perfekt v službi sedanjika. Doma na Kranjskem sem večkrat slišal bodočnik nam. v elevnika: „Ti Jože, pojdeš kosit; ti, Lojza, boš proso plela“, nam. pojdi, plevi! Jeden iz naših profesorjev nam je takimi primeri objasnjal latinski imperativus futuri.

Mimohodom, kjer govorimo užé o bodočniku, naj povem šče o obrazovanji bodočnika v ruščini, haker je uči vis. o. Stanislav v „Cvetji“ XI. teč. I. zv.), kjer on na 3. strani spodaj govori: v novjših, zlasti severnoslovenskih jezikih tudi „iti-jeti, stati in najnavadnije bada (z nedoločni, kom rabijo za futur). Med tem so ruski primeri: imu delat“; (sic!) agam, ljubiti“ (Pride šc.)

Najnovvejšé esti.

Dunaj 20. Zbornica poslancev je vsprejela v tretjem branju finančni zakon in zakon o investicijah. V nadaljevanju razprave so se rešile nekatere manje predloge in je prišel potem v razpravo nujni predlog posl. Rusa o odpravi časniškega kolka. Odprava kolka se je vsprejela 149 glasovi proti 47.

Madrid 19. Iz Havane javljajo telegrafčno, da so tolovaji blizu mesta napadli železniški vlak, oropali potovalce in ujeli 10 častnikov. Od teh so jih izpus ili 9, jednega so ustrelili, ker je bil Kubanec po rodu. List „Imperial“ graja jako ostro generala Weilerja vsled tega dogodka.

London 20. V zbornici poslancev je izjavil Balfour, da pri sedanjem položnju ni možno zmanjšati vojske in mornarice. Glede turškega vprašanja je rekel, da bode ukupno postopanje vlasti imelo jako blagonsnih posledic za turško ljudstvo, ne da bi prišel v nevarnost turški mir.

Preizkusili in priporočili so sloviti vsučilišni pr fesorji in zdravniki tinkturo za želodec lekarja Piccoli-ja v Ljubljani (Dunajska cesta), katera je ugodno učinkujoče, želodec krepčujoče, slast in prebavljanje povspenjuje in telo odpirajoče sredstvo. Stekleničica velja 10 nové.

Velika Inomost-ka 50 nč. loterija

Glavni dobitek

75.000 kron

Srečke po 50 nč. priporočajo: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Mandel & Co., Girolamo Morpurgo, Ign. Neumann, Marco Nigra, Enrico Schiffmann, Il Mercurio.

Trgovinske brzojavke in vsti.

Budimpešta. Pšenica za jeson — — — — — za spomlad 1896 5.28 do 5.29 Oves za spomlad 6.03—6.04. Kafa za spomlad 6.77—6.78. Koruza za maj-juni 1897. 3.89-3.91 Pšenica nova od 78 kil. f. 8.45 — 8.50 od 79 kil. 8.55—8.60. od 80 kil. f. 8.60—8.65 od 81. kil. f. 8.65 8.70 od 82 kil. for. — — — — — Jedron 6.10—8. — — — — — praso 5.65—6.10.

Pšenica: Slabe ponudbe omejeno. povpraševanje. Prodaja 12.000 met. st. Vreme: megla. **Praga.** Nerahinirani sladkor fer. 12—, maj 12-90 mirno.

Praga. Centrifugal novi, postavljeno v Test: carino vred odpošiljatev precej f. 32 — 32.25 Concasse 34—34.25 Celvami 35— — — — — V glavah vodih 36.75 mlačno Havra, Kava Santos good average za januar 63— za maj 63.75.

Hamburg. Srebrni zlati avtorizacija za marec 52.50 za maj f. 52.50, za september 52.— za december 55.—.

Dunajska borza 20. januarja 1897

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.75	101.75
„ „ v srebru	102—	102.05
Avstrijska renta v zlatu	123.25	123.25
„ „ v kronah	101.15	101.—
Kreditne akcije	374.25	374.50
London 10 let.	119.90	119.90
Napoleoni	9.52	9.52
20 marka	11.75	11.75
100 rubl.	45.25	45.30

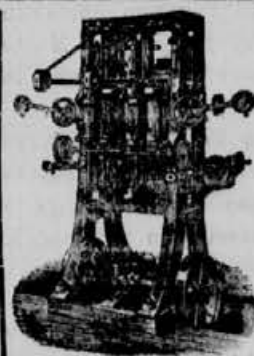
Izvežbanega pisarja

z lepo pisavo, ki je zmožen prepisovati slovenske italijanske in n-mške koncepte, sprejme takoj Dr. **Gustav Gregorin**, odvetnik v Trstu (Via Molino piccolo st. 3). Plača po dogovoru. Ponudbe direktne.

C. kr. dvorna tovarna orgelj
bratov Rieger
v Jägerndorfu avstr. Silezija.
Zastopstvo v Budimpešti, VII., Garay-utca št. 48
v lastni hiši.
Dobre, cene cerkvene orglje
pod jako ugodnimi pogoji.
Katalog za orglje zastonj.

Zaloga vina

Antona Polley-ja v Sežani. Pristna bela in črna vina po 23 do 28 gld. hektoliter. Pošilja in razprodaja se le od 50 litrov naprej.

G. Tönnies
Ljubljana.

Tovarna strojev
in
kovačnica za kotle.

Specijaliteta:
žage in stroji za
obdelovanje lesa.

Še dober glasovir

ima na prodaj Anton Bitenc v Trstu, via Belvedere št. 55. Odda se tudi v najem po 2 goldinarja na mesec.

Narodnjakinje!

Dovoljujem si Vas opozoriti na svoje veliko skladišče oglja, drv, premoga in koksa v ulici S. Zaccaria št. 1 (mej ulicama Chiozza in Farneto).

Ker izdelujem od navedenih predmetov nekatere na lastno režijo, nekatere pa sem si nabavil pod najugodnejšimi okolnostmi, prepričan sem, da vas zamorem v vsakem obziru zadovoljiti.

Jamčim za točno postrežbo in poštene vago ter se priporočam z vso

udanostjo

Vekoslav Grebenc.

Zrebanje

na novo 20. februarja

v gotovini z odbitkom 20%